

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2017-11-14	1	Frida Nilsson	Skapat dokument

Restaureringsplan för N2000-området Borg inom projektet Life Bridging The Gap, LIFE15 NAT/SE/000772

Om Projektet Life Bridging The Gap

Projektet Life Bridging The Gap kommer att genomföra olika åtgärder i 30 olika N2000-områden i Blekinge, Östergötland och Kalmar län samt Linköpings kommun. Projektet ska arbeta i värdefulla ekmiljöer och förstärka deras värden så att de kan finnas kvar i framtiden och hysa samma värdefulla arter. Bland annat ska man:

- Restaurera igenväxta ekmarker
- Plantera ekar i områden som saknar ekföryngring
- Skapa död ved för att försöka överbrygga glappet i åldersstrukturen
- Skapa död ved på artificiell väg för att öka förutsättningarna för vissa ovanliga skalbaggar att fortleva

Uppgifter om området

Natura 2000-område: SE0230161
Naturreservat: Naturreservatet Borgs ekhagar
Län: Östergötland
Kommun: Norrköping
Kontaktperson: Frida Nilsson, Länsstyrelsen Östergötland
Mittkoordinater: SWEREF99 TM: 563353, 6492683
Fastighetsbeteckning/Markägare: Borg 14:1/Anders Larsson; Borg 17:6/Norrköpings kommun

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Life –
Bridging
the Gap

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Kod	Natura 2000 habitat	Areal (ha)
9070	Trädklädd betesmark	7,6
	Utvecklingsmark	1,0

Åtgärder:

- A2 Restaureringsplan
- C4 Åtgärder för att skapa död ved
- E1 Informationsaktiviteter

Beskrivning av objektet

Naturreseptatet Borgs ekhagar är cirka 17 hektar och utgörs till största delen av öppna ekhagmarker med spärrgreniga ekar, varav ett antal mycket gamla och ihåliga ekar. Området är rikt på fornlämningar. Naturreseptatet består i huvudsak av ekdominerade lövträdsbevuxna hagmarker i anslutning till Borgs kyrka. Ekhagmarkerna är i huvudsak öppna med enstaka mindre ytor med ett tätare träd- och buskskikt. Lav- och insektfaunan har ett mycket högt värde med ett flertal ytterst sällsynta arter främst knutna till de många grova träden. De mest krävande arterna har också ett mycket specialiserat levnadssätt som gör att de kräver till exempel en viss ålder, rötskada eller exponering på trädet för sin långsiktiga överlevnad.

Ekhagen i sydväst har ett stort gravfält från järnåldern med 52 runda stensättningar, 5 högar och 1 kvadratisk stensättning. Detta område är även fornvårdsområde. Strax norr om denna ekbacke fortsätter ytterligare ett fornlämningsområde, troligen har de hängt ihop innan gamla Norrköpingsvägen delade upp det i två delar. I hela reseptatet finns inte mindre än 5 större fornlämningar och 2 punktobjekt.

Syfte & mål

I Life-projektet ska 30 ekområden restaureras genom röjning, intensifierad och/eller återupptagen hävd. Åtgärder ska också genomföras för att gynna Natura 2000-arterna läderbagge, större ekbock, ekoxe och hålträdsklokräpare, som är helt beroende av gamla ekar. Totalarealen som ingår i projektet är 1405 hektar. I Östergötlands län ingår nio projektområden.

Ekmiljöer tillhör de mest artrika miljöerna i svensk natur. Fler än 1000 arter är mer eller mindre beroende av eken för sin överlevnad! Många gamla ekar har vuxit upp i ett öppet odlingslandskap, men står idag i marker som håller på att växa igen. Gamla, grova ekar, liksom andra hagmarksträd och buskar som hamnat i skogen, mår dåligt och dör på sikt om inget görs. För att förhindra detta behöver inväxande sly och träd tas bort. Att återinföra bete är mycket positivt för att bevara naturvärdena i igenväxta ekhagmarker.

Ekar föryngrar sig dåligt både i slutna skogar och i hårt betade marker. I många betesmarker är buskarna bortröjda. Plantering av ekar och buskar kan därför behövas för vi ska få en ny generation hagmarksträd och buskar. I vissa områden saknas vissa generationer av ekar.

Kanske finns bara några stycken riktigt gamla och många medelålders ekar. Då sådana generationsglapp finns kan vissa åtgärder vara nödvändiga för att skynda på ekars åldrande eller på annat sätt hjälpa arterna att överleva långsiktigt.

Planerade åtgärder:

Action A2 *Restaureringsplan*

Planerat i ansökan: 06/2017 – 06/2019

Genomförs: 08/2017 – 12/2017

Beskrivning

En översiktlig restaureringsplan som beskriver vilka åtgärder som ska genomföras upprättas.

Action C4 *C4.1 Mulmholkar*

C4.3 Veteranisering

Planerat i ansökan: 12/2017 –

Genomförs: 01/2018 – 12/2019

Beskrivning

Ihåliga gamla ekar har en rik fauna knuten till sig. Den mest artrika miljön är själva håligheter i stammarna och framförallt i den kompost som ansamlas på botten som kallas mulm. Det är möjligt att skapa artificiella miljöer som fungerar för en stor andel av hålträdsarterna. Dessa kallas mulmholkar och ser ut som mycket stora fågelholkar. Inom Borgs ekhagar kommer mulmholkar att sättas upp i ekbackarna söder om landsvägen. Här finns gamla värdefulla ekar som holkarna kommer att komplettera. Holkarna kommer att ställas mot varsitt träd och spänns fast med hjälp av elastiska band. Holkarna fylls med ekspån och löv för att efterlikna en miljö som finns i hålträdet. Totalt kommer 10 mulmholkar att sättas upp inom Borgs ekhagar.

Veteranisering är en naturvårdsmetod där unga träd medvetet tillfogas skador i syfte att tillskapa och efterlikna strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Denna åtgärd är viktig för många rödlistade arter då den skapar långlivade livsmiljöer i levande träd. Totalt ska 60 träd veteraniseras inom Borgs ekhagar. Åtgärden ska genomföras i samtliga delar (se tidsplankarta). Åtgärderna utförs av arborist på medelålders ädellövträd.

Action E1 *E1.2 Informationsskyltar om projektet*

Planerat i ansökan: 06/2018 –

Genomförs: 01/2018 – 06/2018

Beskrivning

I området ska tre skyltar som informerar om projektet sättas upp.

Tabell 2 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Subaction	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens	Motivering

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Life –
Bridging
the Gap

Bilagor

1. Åtgärdsplan med tidsplan.

Innehållet i denna plan ansvarar projektet LIFE Bridging the Gap för. Det återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens uppfattning.

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bilaga 1 – Områden där åtgärder (action C4) ska genomföras samt tidsplan.

